

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)
«СУЧАСНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ НАВЧАННЯ»**

Відомості про викладача

ПІБ	Матвієнко Олена Валеріївна
Посада викладача	завідувач кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=uizXgSoAAAAJ&hl=uk&oi=ao
Електронна адреса	o.v.matviyenko@npu.edu.ua

I. Основна мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є підготовка аспірантів до орієнтування у різноманітності концепцій, результатів та шляхів реалізації сучасних методів навчання, їх критичного аналізу та впровадження кращих психологопедагогічних технологій сучасної теорії навчання в освітню діяльність закладів освіти.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Рік впровадження	2025
Шифр навчальної дисципліни	СВ 22
Семестр навчання	5

III. Програмні результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти/педагогіки у процесі дослідницько-інноваційної та професійної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики; застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення в галузі освіти й педагогіки.

ЗК 1 Здатність оволодівати загальнонауковими (філософськими) компетентностями, формувати системний науковий світогляд, професійну етику та загальний культурний світогляд завдяки абстрактному мисленню, критичному аналізу, оцінці, синтезу і генеруванню нових та складних ідей.

ЗК 4 Здатність технологічно планувати й здійснювати дисертаційну роботу, використовуючи новітні інформаційні та комунікаційні технології для вирішення наукових завдань, моделювання, моніторингу та опрацювання результатів експерименту, а також коректно інтерпретувати й презентувати ці результати.

ЗК 6 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій школі та наукових установах, планувати й проводити навчальні заняття з використанням компетентнісного підходу, застосовувати знання на практиці.

ФК 1 Здатність застосовувати наукову термінологію педагогічної науки та створювати ієрархічні структури наукових понять; розуміти системні зв'язки та цілісність педагогічних явищ і процесів; відстежувати сучасну нормативно-правову базу освіти та освітню політику України;

формувати стратегічне бачення розвитку науки; аналізувати педагогічні явища в історичній ретроспективі; здійснювати компаративний аналіз педагогічних проблем у міжнародному та національному контекстах; інтегрувати інноваційний педагогічний досвід у власні наукові дослідження в закладах загальної середньої освіти та вищої школи.

ФК 5 Здатність застосовувати ефективні методи та прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів та студентів в закладах загальної середньої освіти та вищої школи; проектування структури, змісту та процесу проведення лекцій і практично-семінарських занять; навички педагогічного спілкування з учнями та студентами; розвиток вербальної та невербальної комунікації з представниками різних соціальних, вікових, національних та релігійних груп; вирішення педагогічних конфліктів; здатність адаптувати комунікацію до різних цільових аудиторій.

ФК 8 Здатність планувати й організовувати науково-педагогічну діяльність в закладах загальної середньої освіти та вищої школи з урахуванням регіонального контексту; розуміння гносеологічних основ освіти; обґрунтоване застосування наукових методів у власних дослідженнях; вміння адаптувати, модифікувати та створювати дослідницькі методи і технології; впровадження інформаційно-комунікаційних технологій для реалізації наукових проєктів.

ФК 9 Здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітній діяльності закладів загальної середньої освіти та вищої школи; володіння методичними основами застосування ІКТ; впровадження сучасних цифрових технологій для вирішення освітньо-наукових завдань, моделювання педагогічних процесів, проведення моніторингу та аналізу експериментальних результатів.

ФК 10 Здатність критично оцінювати та ефективно використовувати технології штучного інтелекту в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти та вищої школи; розуміння можливостей та обмежень застосування штучного інтелекту в педагогічних дослідженнях; вміння інтегрувати інструменти штучного інтелекту у навчальні програми та дослідницьку діяльність; здатність розвивати цифрову грамотність учасників освітнього процесу щодо відповідального та етичного використання технологій ШІ.

ПРН 5 Вільно оперує науковою термінологією педагогічної науки; створює та застосовує ієрархічні структури наукових понять; аналізує педагогічні явища у системному взаємозв'язку; моніторить зміни у нормативно-правовій базі освіти та освітній політиці України; формує стратегічне бачення розвитку педагогічної науки; здійснює компаративний аналіз освітніх процесів у міжнародному та національному контекстах; інтегрує інноваційний педагогічний досвід у власну наукову та практичну діяльність.

ПРН 9 Застосовує інноваційні методи та прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності; проектує структуру, зміст та процес проведення різних типів навчальних занять; демонструє високий рівень педагогічного спілкування; ефективно використовує вербальну та невербальну комунікацію; конструктивно вирішує педагогічні конфлікти; адаптує комунікацію відповідно до особливостей різних цільових аудиторій.

ПРН 12 Планує й організовує науково-педагогічну діяльність з урахуванням регіонального контексту; демонструє розуміння гносеологічних основ освіти; обґрунтовано застосовує наукові методи у власних дослідженнях; адаптує, модифікує та створює інноваційні дослідницькі методи і технології; впроваджує ІКТ для реалізації наукових проєктів.

ПРН 13 Ефективно використовує інформаційно-комунікаційні технології в освітній і науковій діяльності; демонструє методичну компетентність у застосуванні ІКТ; впроваджує сучасні цифрові технології для вирішення освітньо-наукових завдань; моделює педагогічні процеси з використанням цифрових інструментів; проводить моніторинг та аналіз експериментальних результатів із застосуванням ІКТ.

ПРН 14 Критично оцінює та ефективно використовує технології штучного інтелекту в освітньому процесі; демонструє розуміння можливостей та обмежень застосування штучного інтелекту в педагогічних дослідженнях; інтегрує інструменти штучного інтелекту у навчальні програми та дослідницьку діяльність; розвиває цифрову грамотність учасників освітнього процесу щодо відповідального та етичного використання технологій штучного інтелекту.

ПРН 22 Формулювати концепцію наукового дослідження та планувати експериментальну роботу. Проводити інформаційний пошук та обробку наукової інформації. Організовувати дослідження педагогічного досвіду. Впроваджувати інноваційні технології в експериментальній роботі.

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та розвиток сучасних технологій навчання у вищій школі

Тема 1. Виникнення і розвиток сучасних технологій навчання вищої школи. Еволюція педагогічних технологій у вищій освіті. Зв'язок педагогічної науки та освітньої практики.

Тема 2. Інформаційні технології навчання. Роль інформаційних технологій у навчальному процесі. Використання цифрових платформ, мультимедійних засобів та онлайн-ресурсів.

Тема 3. Технології дистанційного навчання у вищій школі. Особливості організації дистанційного навчання. Сучасні платформи для онлайн-освіти, переваги та виклики цифрового середовища.

Тема 4. Модульні технології як відкриті системи навчання. Принципи модульного навчання. Гнучкість модульних освітніх програм, адаптація до потреб студентів.

Змістовий модуль 2. Інноваційні підходи до навчання та розвитку особистості студента

Тема 5. Технології дослідницького (евристичного) навчання у вищій школі. Методи евристичного навчання, активізація мислення студентів через дослідницьку діяльність.

Тема 6. Можливості застосування технологій розвиваючого навчання у вищій школі. Сутність і концепції розвиваючого навчання. Формування когнітивних та креативних навичок студентів.

Тема 7. Імітаційні технології навчання. Використання рольових ігор, кейс-методів та симуляційних тренінгів у навчальному процесі.

Тема 8. Педагогічні основи керування розвитком особистості студента через освітнє середовище вищого навчального закладу. Вплив освітнього середовища на особистісний розвиток студентів. Стратегії педагогічного супроводу.

Змістовий модуль 3. Проектування та впровадження сучасних технологій навчання

Тема 9. Сучасна освітня ситуація і ефективне навчання лідерству в сучасній школі. Формування лідерських компетентностей студентів. Методи підготовки викладачів до викладання лідерства.

Тема 10. Теоретичні засади проектування сучасних технологій навчання. Основи педагогічного проектування. Методологія розробки навчальних технологій.

Тема 11. Проектування системи інтенсивного електронного навчання (СІЕН). Концепція та етапи впровадження електронного навчання. Використання цифрових інструментів для підвищення ефективності освіти.

Тема 12. Тренінг комунікативних навичок: нейролінгвістичне програмування (НЛП) в роботі викладача. Методи НЛП для покращення педагогічної взаємодії. Техніки ефективної комунікації у викладанні.

Детальні теми лекційних, семінарських занять, питання до заліку, теми і завдання для самостійної роботи та інше містяться на курсі у Moodle <https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=9342>

V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання

Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки

Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова

Матвієнко Олена Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор.

VI. Обсяг навчального навантаження і терміни навчання

	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
Рік і семестр навчання	Третій, п'ятий	Третій, п'ятий
Кількість кредитів	3	3
Загальна кількість годин	90	90
Лекційні заняття	20	6
Семінарські заняття	20	6
Самостійна робота	50	78

VII. Політика навчальної дисципліни

ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-udu>).

VIII. Основні інформаційні джерела

1. Вища освіта України і Болонський процес: навчальний посібник / за редакцією В. Г. Кременя. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2004. - 384 с.
2. Дичківська І.М. «Інноваційні педагогічні технології» / [Електронний ресурс] http://pidruchniki.com/17190512/pedagogika/vidi_pedagogichnih_tehnologiy.
3. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика: навчальний посібник. Рівне: Овід, 2012. 352 с
4. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. - К.: Конкор, 2011. - 628 с.

ІХ. Система оцінювання

Поточний контроль	тематичні експрес-опитування (усні та письмові) на семінарських заняттях, творчі й пошукові індивідуальні роботи (групові проекти, презентації, есе, тренувальні тести, модульні контрольні роботи) тощо.
Підсумковий контроль	<p>Залік (диференційований) Важливі рекомендації! Моніторинг у формі заліку передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виконання студентом (-ми) самостійно або під керівництвом викладача тематичних контрольних завдань на основі вивченого програмного матеріалу (накопичувальні кейси). – демонстрацію студентом (-ми) набутих компетентностей крізь призму підсумкових тестів або захисту тематичного проекту з використанням мультимедійних засобів та інших засобів візуалізації (PowerPoint, відео, колаж тощо) на засадах відкритості й прозорості. <p>Критерії оцінювання: <u>Під час усних відповідей:</u> повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість, емоційність та аргументованість; звертання до основної та додаткової літератури: підручників, навчальних посібників, періодичних (фахових) видань тощо; використання цитат, афоризмів, думок авторитетних вчених та ін.; аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.</p> <p><u>Під час виконання письмових (тестових) завдань:</u> повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи; підготовка матеріалу за допомогою мультимедійної техніки, різних технічних засобів (слайдів, таблиць, схем, діаграмних рисунків тощо).</p> <p><u>Перезарахування окремих тем або модулів дисципліни за умови підтвердження відповідних навчальних результатів, здобутих у межах неформальної освіти (курси, тренінги, семінари, сертифікати тощо):</u> перезарахування здійснюється на підставі поданої документації, яка підтверджує зміст, тривалість і результати навчання, та після оцінки відповідності компетентностей викладачем курсу або уповноваженою комісією, відповідно до Положення про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу в УДУ імені Михайла Драгоманова (https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova).</p> <p>Рівень відповідності критеріям: Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму освітнього компонента повністю, вільно володіє навчальним</p>

матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму освітнього компонента в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми освітнього компонента, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з освітнього компонента, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

35 – 59 балів – з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з освітнього компонента, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;

0 – 34 балів – з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

X. Навчальні ресурси

*Основні та додаткові матеріали, необхідні для вивчення навчальної дисципліни, знаходяться в електронному навчальному курсі системи управління навчальними курсами MOODLE:
<https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=9344>*

*Обговорено та затверджено на засіданні кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки
Протокол № 9 від 24 березня 2025 року*